

Sprawiedliwy podział korzyści  
z własności intelektualnej



Konferencja  
**Prawo  
Innowacje  
Nauka**



---

## Plan wystąpienia

---

1. Podział korzyści z własności intelektualnej w relacji uczelnia - biznes oraz uczelnia-twórca
2. Wynagrodzenie z tytułu korzystania z praw własności przemysłowej
  1. Model wynagrodzenia twórców wynikający z ustawy - Prawo własności przemysłowej
  2. Model wynagrodzenia twórców wynikający z ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce
3. Regulacje zawarte w wewnętrznych aktach prawnych uczelni państwowych na przykładzie uchwały nr 81 UMK w Toruniu z 22 grudnia 2020 r.
4. Czy przyjęty podział korzyści z własności intelektualnej jest sprawiedliwy?

# **Podział korzyści z własności intelektualnej w relacji uczelnia - biznes**

**Podział korzyści z własności intelektualnej  
w relacji uczelnia - twórca**

# **Model wynagradzania twórców wynikający z ustawy - Prawo własności przemysłowej**

# Nabycie prawa do uzyskania patentu

- **Pierwotne**
- **Pochodne:**
  - zbycie, dziedziczenie, sukcesja uniwersalna
  - **przekazanie** przez twórcę **przedsiębiorcy wynalazku do korzystania** na podstawie art. 20 pwp: „Twórca wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego uprawniony do uzyskania patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji może przekazać mu [przedsiębiorcy] wynalazek, wzór użytkowy albo wzór przemysłowy do korzystania”
  - zgodnie z art. 21 pwp „z dniem jego **przedstawienia na piśmie** następuje **przejście** na przedsiębiorcę prawa do uzyskania patentu (...) **pod warunkiem przyjęcia wynalazku** (...) przez przedsiębiorcę **do wykorzystania i zawiadomienia o tym twórcy w terminie 1 miesiąca**, chyba że strony ustalą inny termin”. Twórca ma prawo do wynagrodzenia za korzystanie z tego wynalazku (art. 22 pwp)

# Komu przysługuje pierwotne prawo do uzyskania patentu:

- **Twórcy** (art. 8 ust. 1 pkt 1 i 11 ust. 1 pwp)
  - Osoba fizyczna
  - Bez znaczenia jest zdolność do czynności prawnych
  - Dokonanie wynalazku to czynność faktyczna a nie czynność prawna
- **Współtwórcom** (art. 11 ust. 2 pwp)
  - Gdy istnieje więcej niż jedna osoba, która wniosła wkład twórczy w powstanie wynalazku
  - Wspólność powstaje ex lege w momencie wspólnego dokonania wynalazku
  - Prawo przysługuje współtwórcom wspólnie
  - Odpowiednio stos. art. 72 ust. 1-3 pwp, domniemanie równości udziałów. Podział na czynności zwykłego zarządu (np. zajmowanie stanowiska, wnoszenie opłat) i czynności przekraczające zakres zwykłego zarządu (np. zgłoszenie, wybór procedury, ustalenie zakresu żądanej ochrony, ograniczenie zakresu ochrony, wycofanie zgłoszenia)
- **Pracodawcy lub zamawiającemu** (art. 11 ust. 3 pwp)
- **Podmiot wskazany w umowie pomiędzy przedsiębiorcami** (art. 11 ust. 4 pwp): „*W umowie pomiędzy przedsiębiorcami może być określony podmiot, któremu przysługiwać będą prawa, o których mowa w ust. 1, w razie dokonania wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego w związku z wykonywaniem tej umowy*” - umowa dwustronnie profesjonalnie kwalifikowana (pomiędzy przedsiębiorcami)
- **Przedsiębiorcy na podstawie umowy w razie dokonania wynalazku przez twórcę przy pomocy przedsiębiorcy** (art. 11 ust. 5 pwp)

art. 3 ust. 1 pkt 1 pwp - tzw. niepełne osoby prawne

# Dobra intelektualne stworzone w ramach stosunku pracy albo innej umowy:

„W razie dokonania wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego w wyniku wykonywania przez twórcę obowiązków ze stosunku pracy albo z realizacji innej umowy, prawo, o którym mowa w ust. 1, przysługuje pracodawcy lub zamawiającemu, chyba że strony ustaliły inaczej”.

**Pracownik** - osoba świadcząca pracę na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę

**Pracodawca** - jednostka organizacyjna (niezależnie czy posiada osobowość prawną), osoba fizyczna, jeśli zatrudniają pracowników (np. spółki osobowe)

**Zamawiający** - zamawiający dzieło, zleceniodawcę lub inną osobę będącą wierzycielem w umowie o świadczenie usługi w postaci dokonania wynalazku. Umowa musi być zawarta **przed** dokonaniem wynalazku.

- do dokonania wynalazku musi dojść **w ramach wykonywania obowiązków ze stosunku pracy lub obowiązków umownych** (o ile strony nie umówiły się inaczej - ius dispositivum)

- w **umowie** można przewidzieć, że prawo do uzyskania patentu będzie przysługiwało **twórcy** (nie może pracodawca lub zamawiający zrzec się tego prawa w drodze jednostronnego oświadczenia woli). Umowa taka musi być zawarta **przed** stworzeniem wynalazku. Po stworzeniu wynalazku pracodawca może przenieść prawo na pracownika na zasadach ogólnych.



Art. 8. 1. Na warunkach określonych w ustawie twórcy wynalazku, wzoru użytkowego, wzoru przemysłowego oraz topografii układu scalonego przysługuje prawo do:

1) uzyskania patentu, prawa ochronnego albo prawa z rejestracji;

2) wynagrodzenia;

3) wymieniania go jako twórcy w opisach, rejestrach oraz w innych dokumentach i publikacjach.

# Prawo do wynagrodzenia (art. 8.1.2., 22, 23 pwp)

Prawo do wynagrodzenia - prawo podmiotowe, względnym, majątkowym, zbywalnym i dziedzicznym.

Art. 22. 1. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, twórca wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego ma **prawo do wynagrodzenia za korzystanie z tego wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego przez przedsiębiorcę**, gdy prawo korzystania z niego bądź prawo do uzyskania patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji przysługuje przedsiębiorcy na podstawie art. 11 ust. 3 i 5 lub art. 21.

**2. Jeżeli strony nie uzgodniły wysokości wynagrodzenia**, wynagrodzenie to ustala się **w słusznej proporcji do korzyści przedsiębiorcy z wynalazku**, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego, z uwzględnieniem okoliczności, w jakich wynalazek, wzór użytkowy albo wzór przemysłowy został dokonany, a w szczególności zakresu udzielonej twórcy pomocy przy dokonaniu wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego oraz zakresu obowiązków pracowniczych twórcy w związku z dokonaniem wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego.

**3. Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, wynagrodzenie wypłaca się w całości lub w częściach.**

**4. Całość wynagrodzenia wypłaca się najpóźniej w terminie dwóch miesięcy od dnia uzyskania pierwszych korzyści z wynalazku**, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego. W przypadku wypłaty wynagrodzenia w **częściach** jego **pierwszą** część wypłaca się w terminie, o którym mowa w zdaniu poprzednim, a pozostałe części – **najpóźniej w terminie dwóch miesięcy po upływie każdego roku, jednak w terminie nie dłuższym niż 5 lat, licząc od dnia uzyskania pierwszych korzyści.**

Art. 23. Wynagrodzenie twórcy wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego, określone i wypłacone na podstawie przepisów art. 22 ust. 2 i 3, powinno być **podwyższone**, jeżeli **korzyści osiągnięte przez przedsiębiorcę okażą się znacząco wyższe od korzyści przyjętych za podstawę do ustalenia wypłaconego wynagrodzenia.**

**Model wynagradzania twórców wynikający z ustawy  
- Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce**

# Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

Ustawa z 20 lipca 2018 r. (Dz.U. 2021, poz. 478, 619, 1630)

Art. 153: **Do wyników:**

1) badań naukowych będących **wynalazkiem, wzorem użytkowym, wzorem przemysłowym lub topografią układu scalonego, wyhodowaną albo odkrytą i wyprowadzoną odmianą rośliny,**

2) **prac rozwojowych,**

3) **twórczości artystycznej**

– powstałych **w ramach** wykonywania **przez pracownika uczelni publicznej obowiązków ze stosunku pracy** oraz do **know-how** związanego z tymi wynikami stosuje się przepisy art. 154–157.

Przy czym art. 157 stanowi, że po otrzymaniu od pracownika informacji o wynikach działalności naukowej oraz o know-how związanym z tymi wynikami, uczelnia publiczna oraz pracownik **mogą, w sposób odmienny niż stanowi ustawa,** określić w drodze **umowy prawa do tych wyników** lub **sposób komercjalizacji tych wyników.**

**W sprawach nieuregulowanych** ustawą stosuje się przepisy następujących ustaw:

- o prawie autorskim i prawach pokrewnych,
- Prawo własności przemysłowej
- o ochronie prawnej odmian roślin

- **Pracownik przekazuje uczelni publicznej:**

- **informację o wynikach działalności naukowej oraz know-how** związanym z tymi wynikami [Regulamin UMK: 2 tyg. od stworzenia pracownik lub inna osoba ma zgłosić do kierownika jednostki fakt stworzenia dobra intelektualnego i zamiar jego pierwszego udostępnienia. W przypadku dóbr z § 9 regulaminu kierownik jednostki ma je przekazać niezwłocznie, nie później niż 7 dni roboczych rektorowi lub upoważnionej przez niego osobie]
- **14 dni od informacji** - złożenie **oświadczenia przez pracownika o zainteresowaniu przeniesieniem praw do tych wyników i know-how (na piśmie)**
- **3 miesiące** od dnia złożenia oświadczenia - termin dla uczelni do podjęcia decyzji w sprawie ich komercjalizacji:
  - Decyzja o niedokonywaniu komercjalizacji lub bezskuteczny upływ terminu 3 miesięcznego —> w terminie 30 dni uczelnia ma obowiązek złożyć pracownikowi **ofertę** zawarcia bezwarunkowej i **odpłatnej umowy o przeniesienie praw do wyników** oraz know-how (wynagrodzenie dla uczelni **nie wyższe niż 5% przeciętnego wynagrodzenia** w roku poprzednim). Umowa w formie pisemnej ad solemnitatem. Przeciętne wynagrodzenie w 2022 roku wynosiło 6346,15 zł (5% = 317,30 zł)
  - Nieprzyjęcie oferty przez pracownika —> **prawa do wyników** oraz know-how przysługują uczelni publicznej

## **Powyższy mechanizm nie dotyczy przypadków gdy działalność naukowa była prowadzona:**

- **na podstawie umowy ze stroną finansującą lub współfinansującą tę działalność, przewidującej zobowiązanie do przeniesienia praw do wyników działalności naukowej na rzecz tej strony lub na rzecz innego podmiotu niż strona umowy;**
- **z wykorzystaniem środków finansowych, których zasady przyznawania lub wykorzystywania określają inny niż w ustawie sposób dysponowania wynikami działalności naukowej oraz know-how związanym z tymi wynikami.**

# Obowiązki pracownika uczelni:

- 1) zachowania **poufności** wyników działalności naukowej oraz know-how związanego z tymi wynikami,
- 2) **przekazania** uczelni wszystkich posiadanych przez niego informacji, utworów wraz z własnością nośników, na których utwory te utrwalono, i doświadczeń technicznych potrzebnych do komercjalizacji,
- 3) **powstrzymania się od prowadzenia jakichkolwiek działań** zmierzających do wdrażania wyników,
- 4) **współdziałania** w procesie komercjalizacji, w tym w postępowaniach zmierzających do uzyskania praw wyłącznych
  - nie dłużej niż przez okres przysługiwania praw uczelni.

# Wynagrodzenie pracownika w związku z komercjalizacją dokonaną przez uczelnię

Pracownikowi przysługuje od uczelni publicznej **nie mniej niż**:

1) **50% wartości środków** uzyskanych przez uczelnię z komercjalizacji **bezpośredniej**, **obniżonych o nie więcej niż 25% kosztów bezpośrednio związanych z tą komercjalizacją**, które zostały poniesione przez uczelnię lub spółkę celową;

2) **50% wartości środków** uzyskanych przez spółkę celową w następstwie danej komercjalizacji **pośredniej**, **obniżonych o nie więcej niż 25% kosztów bezpośrednio związanych z tą komercjalizacją**, które zostały poniesione przez uczelnię lub spółkę celową

Jest to też **łącznie wynagrodzenie** przysługujące pracownikom wchodzącym w skład **zespołu badawczego** - od uczelni publicznej.

**Pracownik wchodzący w skład zespołu badawczego** ma prawo dochodzić od uczelni publicznej przysługującej mu **części udziału** w środkach z komercjalizacji.

*Jak ocenić sytuację, gdy twórca wynalazku utracił status pracownika uczelni publicznej? Czy nadal należy mu się powyższe wynagrodzenie?*



# **Wynagrodzenie uczelni w związku z komercjalizacją dokonaną przez pracownika:**

W przypadku **komercjalizacji dokonanej przez pracownika**, uczelni publicznej przysługuje **25% wartości środków uzyskanych przez pracownika z komercjalizacji, obniżonych o nie więcej niż 25% kosztów bezpośrednio związanych z tą komercjalizacją**, które zostały poniesione przez pracownika.

Jest to też **łącznie** wynagrodzenie uczelni publicznej **od pracowników wchodzących w skład zespołu badawczego**.

**Pracownik wchodzący w skład zespołu badawczego** odpowiada wobec uczelni publicznej za zobowiązania, o których mowa wyżej, do wysokości przypadającego mu udziału we współwłasności wyników działalności naukowej oraz know-how związanego z tymi wynikami.

*Czy po ustaniu stosunku pracy w uczelni publicznej będzie nadal przysługiwało ww. wynagrodzenie?*

# Koszty związane bezpośrednio z komercjalizacją

Są to koszty zewnętrzne, w szczególności koszty:

- ochrony prawnej (sporządzenia zgłoszenia w Polsce, systemie regionalnym lub międzynarodowym; koszty opłat za kolejne okresy ochrony),
- ekspertyz,
- obsługi zewnętrznego rzeczownika patentowego
- wyceny wartości przedmiotu komercjalizacji
- opłat urzędowych
- tłumaczeń
- koszty zawierania umów dotyczących komercjalizacji

Do kosztów tych **nie** wlicza się:

- kosztów poniesionych przed podjęciem decyzji o komercjalizacji
- wynagrodzenia dla uczelni za przeniesienie praw

*Jak ocenić przypadek, gdy koszty zewnętrzne były pokryte z projektu dofinansowanego ze środków zewnętrznych?*

**Regulacje zawarte w wewnętrznych aktach  
prawnych Uczelni wyższych na przykładzie uchwały  
nr 81 UMK w Toruniu z 22 grudnia 2020 r.**

# Podstawa prawna regulaminów uczelni wyższych:

art. 152 Ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce:

## Senat uchwała:

1) **regulamin zarządzania** prawami autorskimi, prawami pokrewnymi i prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji, który określa w szczególności:

- a) **prawa i obowiązki** uczelni, pracowników, doktorantów i studentów w zakresie ochrony i **korzystania z praw** autorskich, praw pokrewnych i praw własności przemysłowej,
- b) **zasady wynagradzania twórców,**

# Co powinien ponadto zawierać regulamin:

- 1) **zasady podziału środków** uzyskanych z komercjalizacji między twórcą będącym pracownikiem uczelni publicznej a tą uczelnią;
- 2) **zasady i tryb przekazywania uczelni publicznej przez pracownika, doktoranta i studenta informacji o wynikach działalności naukowej oraz o know-how** związanym z tymi wynikami, **informacji o uzyskanych przez pracownika środkach z komercjalizacji** oraz **zasady i tryb przekazywania przez pracownika przysługujących uczelni części środków** uzyskanych z komercjalizacji;



**BIULETYN PRAWNY**  
**UNIwersYTETU MIKOŁAJA KOPERNIKA W TORUNIU**

**Rok 2020; poz. 455**

---

**UCHWAŁA Nr 81**

**Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu**

z dnia 22 grudnia 2020 r.

**Regulamin ochrony, nabywania i korzystania z Dóbr Intelektualnych i Projektów  
Racjonalizatorskich na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu**

Na podstawie art. 152 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce  
(Dz. U. z 2020 r., poz. 85 z późn. zm.)

W celu ochrony rezultatów prac twórczych, interesów twórców i Uniwersytetu Mikołaja  
Kopernika w Toruniu,

**Senat**  
**Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu**

**uchwała następujące zasady:**

# Zakres przedmiotowy regulaminu:

1. utwory oraz inne rezultaty pracy intelektualnej powstałe przy wykonywaniu pracy naukowej, dydaktycznej, badawczej i rozwojowej na Uniwersytecie, mające w szczególności charakter utworów naukowych
2. dobra intelektualne, do których prawa przysługują Uniwersytetowi na podstawie innych tytułów

# Dobra intelektualne powstałe w ramach stosunku pracy:

- Dobra powstałe w ramach nawiązanego stosunku pracy i w czasie jego trwania (określone w szczególności umową o pracę, aktem mianowania, regulaminem pracy, poleceniem przełożonego)
- stworzone w trakcie pobytu pracownika na stypendium, stworzone w ramach realizacji grantów uczelnianych, a także w czasie urlopów naukowych, w trakcie których prowadzone badania były finansowane choćby w części przez Uniwersytet, a także z funduszy pozyskanych z zewnątrz
- W razie delegowania pracownika do innej szkoły wyższej, jednostki naukowej lub badawczej w Polsce lub zagranicą, zawarcie umowy przyznającej tej jednostce prawa do chronionych dóbr niematerialnych stworzonych w czasie i w związku z takim pobytem, wymaga zgody rektora Uniwersytetu lub osoby przez niego upoważnionej



# Dobra intelektualne powstałe poza stosunkiem pracy:

- stworzenia chronionego dobra niematerialnego **przy pomocy Uniwersytetu**. Za „pomoc” uważane są konkretne świadczenia Uniwersytetu w zakresie **wykraczającym poza normalne korzystanie z jego infrastruktury** przez pracownika w związku z jego zatrudnieniem, bez których nie mogłoby dojść do dobra intelektualnego. Pomoc ta może w szczególności polegać na wsparciu finansowym lub materiałowym
- Umowa pomiędzy twórcą a Uniwersytetem

# Przykładowe obowiązki twórcy:

1. twórca ma obowiązek **współdziałać z Uniwersytetem poprzez CPAiTT** w zakresie jego wykorzystania, w szczególności: w celu uzyskania jego ochrony, zgody Uniwersytetu na podejmowanie wszelkich działań zmierzających do wykorzystywania poza Uniwersytetem, zwłaszcza zmierzających do komercjalizacji rezultatów twórczych oraz podjęcia czynności zmierzających do zgłoszenia dobra do objęcia prawem wyłącznym. Obowiązek współdziałania obejmuje w szczególności przekazanie potrzebnych informacji i dokumentacji
2. obowiązek współdziałania, o którym mowa powyżej istnieje w szczególności **w zakresie koniecznym do uzyskania ochrony** wynalazków, wzorów użytkowych i innych przedmiotów prawa własności przemysłowej. Obowiązek ten dotyczy zwłaszcza zachowania poufności informacji, których ujawnienie mogłoby uniemożliwić uzyskanie ochrony

## Rozdział 9

### Postanowienia dotyczące praw własności przemysłowej, praw do wyników badań naukowych lub prac rozwojowych oraz *know-how* związanych z tymi wynikami

#### § 9

1. W przypadku stworzenia dobra intelektualnego w postaci wynalazku, wzoru użytkowego, wzoru przemysłowego, znaku towarowego, topografii układu scalonego lub nowej odmiany roślin, w wyniku wykonywania przez pracownika obowiązków pracowniczych, prawo do uzyskania patentu na wynalazek, prawa ochronnego na wzór użytkowy lub znak towarowy, prawa z rejestracji wzoru przemysłowego, topografii układu scalonego przysługują Uniwersytetowi, chyba że umowa z pracownikiem stanowi inaczej. Postanowienie to stosuje się również w wypadku stworzenia dobra własności przemysłowej w wyniku realizacji innej umowy zawartej przez twórcę z Uniwersytetem.
  2. Uniwersytet nabywa prawa do dóbr, o których mowa w niniejszym paragrafie z chwilą ich przyjęcia, którego dokonuje rektor lub upoważniona przez niego osoba. O fakcie przyjęcia zgłoszonego dobra rektor lub upoważniona przez niego osoba informuje twórcę niezwłocznie, wraz z informacją o tym, czy i jakie informacje dotyczące przyjętego dobra niematerialnego zostają objęte tajemnicą Uniwersytetu. Jednocześnie ustala się zakres przedmiotowy i terytorialny zgłoszenia prawa własności przemysłowej.
  3. Przyjęcie zgłoszonego dobra powinno nastąpić w ciągu 90 dni od dnia zgłoszenia. Uniwersytet może uzależnić przyjęcie dobra od dokonania określonych zmian. Strony mogą ustalić inny termin.
  4. W razie niepoinformowania twórcy o przyjęciu lub nieprzyjęciu dobra, albo o uzależnieniu przyjęcia od dokonania określonych zmian, uważa się, że po upływie 90 dni od dnia zgłoszenia, dobro zostało przyjęte bez zastrzeżeń.
  5. Dokonać zgłoszenia o udzielenie patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji może wyłącznie Uniwersytet, chyba że umowa z twórcą stanowi inaczej. Decyzja co do wyboru
-

# Prawo do uzyskania patentu, prawa ochronnego, prawa z rejestracji

- Jeśli wynalazek lub inne dobro powstało w wyniku **wykonywania obowiązków pracowniczych** - prawo do uzyskania patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji przysługuje **Uniwersytetowi**, chyba że umowa z pracownikiem stanowi inaczej.
  - Odnosi się to także do stworzenia dobra własności przemysłowej w wyniku realizacji **innej umowy** zawartej przez twórcę z Uniwersytetem
  - Uniwersytet nabywa ww. prawa z **chwilą ich przyjęcia w ciągu 90 dni od dnia zgłoszenia** (strony mogą ustalić inny termin)
  - Dokonać **zgłoszenia** o udzielenie patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji **może wyłącznie Uniwersytet**, chyba że umowa z twórcą stanowi inaczej. **Decyzja co do wyboru przemysłowego lub innego komercyjnego wykorzystania stworzonych dóbr intelektualnych**, o których mowa w paragrafie niniejszym, **należy do Uniwersytetu**.
  - Dokonanie zgłoszenia o udzielenie patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji **przez pracownika, w braku odmiennego postanowienia w umowie, będzie oznaczało naruszenie tajemnicy Uniwersytetu**. W takim przypadku Uniwersytet może żądać zapłaty części, a nawet całości wynagrodzenia, jakie byłoby należne na rzecz uprawnionego, gdyby zawarto stosowną umowę mającą za przedmiot korzystanie z chronionego dobra intelektualnego.
1. W razie podjęcia **decyzji o nie zgłaszaniu** dobra przez Uniwersytet w celu uzyskania ochrony przewidzianej w prawie własności przemysłowej, **Uniwersytet niezwłocznie powiadamia twórcę o tym fakcie i na jego żądanie przenosi nieodpłatnie na niego prawa do zgłoszenia takiego dobra intelektualnego.**

# Stworzenie dobra intelektualnego przy pomocy Uniwersytetu

1. W razie stworzenia przy pomocy Uniwersytetu dobra intelektualnego podlegającego ochronie jako wynalazek lub inne dobra chronione prawami własności przemysłowej, Uniwersytet ma prawo korzystać z tych dóbr we własnym zakresie, jeżeli pomoc Uniwersytetu stanowiła bezpośredni warunek stworzenia tych dóbr, a korzystanie z nich nie jest powszechnie dostępne. Za „pomoc” uważa się w szczególności nakłady finansowe, techniczne, marketingowe, wskazówki merytoryczne.
2. Wraz z nabyciem wskazanych praw własności przemysłowej Uniwersytetu nabywa także **własność przedmiotów** powstałych w wyniku badań naukowych, które doprowadziły do stworzenia danego dobra, jeśli pomoc Uniwersytetu istotnie przyczyniła się do jego powstania. Umowa z twórcą może stanowić inaczej.

# Wynagrodzenie twórcy w razie komercjalizacji wynalazku

- § 11 uchwały nr 81:

„W przypadku, **gdy Uniwersytet uzyskuje przychód** z korzystania z pracowniczych dóbr intelektualnych objętych regulaminem, **twórcy służy prawo do wynagrodzenia** na zasadach określonych w § 12 regulaminu, chyba, że w umowie z twórcą postanowiono inaczej. W przypadku wyników badań naukowych lub prac rozwojowych oraz *know-how* związanych z tymi wynikami, zasady komercjalizacji i wynagrodzenia z tym związanego określa § 9 regulaminu”

# Zasady wynagradzania twórców w związku z komercjalizacją

- Zgodne z Ustawą o szkolnictwie wyższym i nauce (min. 50% wartości środków uzyskanych przez UMK w związku z komercjalizacją **obniżonych o nie więcej niż 25%** kosztów bezpośrednio związanych z tą komercjalizacją, które zostały poniesione przez Uniwersytet lub Spółkę Celową UMK)
- Część przychodów z komercjalizacji dobra intelektualnego **przypadająca na rzecz Uniwersytetu** dzieli się w następujący sposób:
  - a) **80%** przekazywane jest **jednostce, w której zatrudniony jest twórca** (lub proporcjonalnie na rzecz jednostek, w których zatrudnieni są współtwórcy), **10%** sumy jednostka przeznacza na **rozwój celów badawczych twórcy**, **20%** tej sumy przeznacza się na **koszty uzyskania i utrzymania ochrony praw własności intelektualnej**,
  - b) **20%** stanowi środki pozostające w dyspozycji rektora, których połowa może być przeznaczona **wyłącznie na rzecz dalszego wspierania przedsiębiorczości i innowacyjności na Uniwersytet**.

# Wynagrodzenie - komercjalizacja pośrednia

1. W przypadku komercjalizacji pracownikowi przysługuje od Uniwersytetu **nie mniej niż: 50%** wartości środków uzyskanych przez Spółkę Celową UMK w następstwie danej komercjalizacji pośredniej, **obniżonych o nie więcej niż 25%** kosztów bezpośrednio związanych z tą komercjalizacją, które zostały poniesione przez Uniwersytet lub Spółkę Celową UMK. (§12 ust. 1 uchwały nr 81)
2. **Twórcy, który zostanie zatrudniony w spółce spin-off, albo który jest jej udziałowcem albo wspólnikiem, nie przysługuje dodatkowe wynagrodzenie z tytułu komercjalizacji** stworzonego przez niego dobra intelektualnego. W takim przypadku twórca ma prawo do części zysku spółki i wynagrodzenia, jakie w niej otrzymuje, zgodnie z obowiązującym prawem i umową łączącą strony.



1. Wynagrodzenie jest **wypłacane w częściach**, najpóźniej w ciągu **dwóch miesięcy po upływie każdego roku**, w którym uzyskano korzyści związane z wprowadzeniem komercjalizowanego dobra intelektualnego do obrotu. Wielkość poszczególnych wypłat zostanie ustalona w umowie dotyczącej komercjalizacji danego dobra intelektualnego.
2. Spory dotyczące wynagrodzenia strony poddają rozstrzygnięciu komisji. Nie wyklucza to możliwości zwrócenia się o rozstrzygnięcie do sądu powszechnego.
3. **Po zakończeniu stosunku pracy zasady wynagradzania twórcy reguluje odrębna umowa z Uniwersytetem**. Strony mogą się także odwołać do zasad przewidzianych w regulaminie.

# Wynagrodzenie na rzecz uczelni

W przypadku komercjalizacji dokonanej przez pracownika, Uniwersytetowi przysługuje **25% wartości środków uzyskanych przez pracownika z komercjalizacji, obniżonych o nie więcej niż 25% kosztów bezpośrednio związanych z tą komercjalizacją, które zostały poniesione przez pracownika.**

**Czy przyjęty podział korzyści z własności intelektualnej jest sprawiedliwy?**

Dziękuję za uwagę  
kkrupa@umk.pl

# "Prawo, Innowacje, Nauka - nowoczesny model współpracy uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym"

Toruń, 24-25 kwietnia 2023



Ministerstwo  
Edukacji i Nauki

---

Projekt „Prawo, Innowacje, Nauka - nowoczesny model współpracy uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym” finansowany jest w ramach umowy DNK/SN/549380/2022 ze środków Ministra Edukacji i Nauki.

